2025/1891

18.9.2025

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2025/1891

ze dne 17. září 2025,

kterým se mění nařízení (EU) 2023/915, pokud jde o maximální limity anorganického arsenu v rybách a jiných potravinách z mořských zdrojů

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Rady (EHS) č. 315/93 ze dne 8. února 1993, kterým se stanoví postupy Společenství pro kontrolu kontaminujících látek v potravinách ([1]), a zejména na čl. 2 odst. 3 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení Komise (EU) 2023/915 ([2]) stanoví maximální limity některých kontaminujících látek v potravinách, mimo jiné anorganického arsenu v řadě potravin.

(2) Arsen je všudypřítomný polokov vyskytující se v nízkých koncentracích v horninách, půdě a přírodních podzemních vodách. Lidská činnost přispěla ke zvýšení úrovně arsenu v životním prostředí prostřednictvím průmyslových emisí (těžba, tavení neželezných kovů a spalování fosilních paliv), jakož i používáním arsenu jako složky hnojiv, konzervačních přípravků na dřevo, insekticidů nebo herbicidů. Ačkoli je dermální a inhalační expozice možná, hlavním způsobem expozice arsenu jsou potraviny a pitná voda.

(3) Dne 12. října 2009 přijal Evropský úřad pro bezpečnost potravin (dále jen „úřad“) stanovisko k arsenu v potravinách ([3]), v němž dospěl k závěru, že anorganický arsen může způsobovat rakovinu plic, močového měchýře a kůže a kožní léze, a určil rozsah spodních limitních hodnot spolehlivosti referenční dávky ($BMDL_{01}$) v rozmezí 0,3 a 8 µg/kg tělesné hmotnosti na den. Jelikož je odhadovaná dietární expozice anorganickému arsenu u spotřebitelů v Evropě s průměrnou a vysokou úrovní spotřeby v rozsahu určených hodnot $BMDL_{01}$, nelze možnost rizika u některých spotřebitelů vyloučit. Proto byly nařízením Komise (EU) 2015/1006 ([4]) stanoveny maximální limity anorganického arsenu v různých potravinách ze suchozemských zdrojů.

(4) Ve své vědecké zprávě z roku 2021 ([5]) úřad posoudil chronickou dietární expozici evropské populace anorganickému arsenu, přičemž zohlednil nejnovější údaje o výskytu anorganického arsenu v potravinách, a kromě toho, že potvrdil relevanci potravin ze suchozemských zdrojů pro expozici, dospěl rovněž k závěru, že v některých zemích jsou zjevnými zdroji expozice anorganickému arsenu u dospělé populace „ryby a jiné potraviny z mořských zdrojů“.

(5) Na základě nejnovějších údajů o výskytu a do ukončení konzultací, pokud jde o možné maximální limity arsenu v rybách a jiných potravinách z mořských zdrojů, byl nařízením Komise (EU) 2023/465 ([6]) snížen maximální limit pro anorganický arsen v bílé rýži a byly stanoveny maximální limity pro některé potraviny ze suchozemských zdrojů.

([1]) Úř. věst. L 37, 13.2.1993, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1993/315/oj.
([2]) Nařízení Komise (EU) 2023/915 ze dne 25. dubna 2023 o maximálních limitech některých kontaminujících látek v potravinách a o zrušení nařízení (ES) č. 1881/2006 (Úř. věst. L 119, 5.5.2023, s. 103, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/915/oj).
([3]) Komise EFSA pro kontaminující látky v potravinovém řetězci (CONTAM); Scientific Opinion on Arsenic in Food. EFSA Journal 2009; 7(10):1351, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2009.1351.
([4]) Nařízení Komise (EU) 2015/1006 ze dne 25. června 2015, kterým se mění nařízení (ES) č. 1881/2006, pokud jde o maximální limity anorganického arsenu v potravinách (Úř. věst. L 161, 26.6.2015, s. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1006/oj).
([5]) Scientific report of EFSA on the chronic dietary exposure to inorganic arsenic, EFSA Journal 2021; 19(1): 6380, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2021.6380.
([6]) Nařízení Komise (EU) 2023/465 ze dne 3. března 2023, kterým se mění nařízení (ES) č. 1881/2006, pokud jde o maximální limity arsenu v určitých potravinách (Úř. věst. L 68, 6.3.2023, s. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/465/oj).

(6) Dne 28. listopadu 2023 přijal úřad vědecké stanovisko k aktualizovanému posouzení rizik anorganického arsenu v potravinách ([7]). Dospěl v něm k závěru, že epidemiologické studie prokazují, že chronický příjem anorganického arsenu prostřednictvím stravy a/nebo pitné vody je spojen se zvýšeným rizikem několika nepříznivých účinků, včetně rakoviny plic, močového měchýře a kůže. Úřad použil $BMDL_{05}$ 0,06 µg/kg tělesné hmotnosti na den a uplatnil přístup založený na limitech expozice (MOE). Usoudil se, že MOE u dospělých jsou nízké (v rozsahu od 2 do 0,4 u průměrných spotřebitelů a mezi 0,9 a 0,2 při expozici na 95. percentilu), a dospěl proto k závěru, že současná expozice anorganickému arsenu vzbuzuje navzdory určité nejistotě zdravotní obavy.

(7) V zájmu dalšího snižování expozice populace anorganickému arsenu je proto vhodné stanovit maximální limity pro ryby a jiné potraviny z mořských zdrojů, které k této expozici přispívají.

(8) Nařízení (EU) 2023/915 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

(9) Vzhledem k tomu, že některé potraviny, na něž se vztahuje toto nařízení, mají dlouhou trvanlivost a s cílem zabránit plýtvání potravinami by mělo být povoleno, aby ryby a jiné potraviny z mořských zdrojů, které byly uvedeny na trh v souladu s právními předpisy před dnem vstupu tohoto nařízení v platnost, zůstaly na trhu až do jejich data minimální trvanlivosti nebo data spotřeby.

(10) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem Stálého výboru pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (EU) 2023/915 se mění takto:

(1) v článku 10 se odstavec 1 mění takto:

(a) uvozující věta se nahrazuje tímto:

„Potraviny uvedené na trh v souladu s právními předpisy před daty uvedenými v písmenech a) až q) mohou zůstat na trhu až do jejich data minimální trvanlivosti nebo data spotřeby:“;

(b) doplňuje se nové písmeno, které zní:

„q) 8. října 2025, pokud jde o maximální limity anorganického arsenu stanovené v bodech 3.4.5, 3.4.6, 3.4.7 a 3.4.8 přílohy I.“;

(2) příloha I se mění v souladu s přílohou tohoto nařízení.

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 17. září 2025.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN

([7]) Scientific opinion on an update of the risk assessment on inorganic arsenic in food, EFSA Journal. 2024;22:e8488, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2024.8488.

PŘÍLOHA

V příloze I oddíle 3 (Kovy a jiné prvky) nařízení (EU) 2023/915 se pododdíl 3.4 (Arsen) mění takto:

(1) druhý řádek se nahrazuje tímto:

		„Anorganický arsen (suma $As^{(III)}$ a $As^{(V)}$)	Maximální limit anorganického arsenu se vztahuje na produkty uvedené v bodech 3.4.1 až 3.4.8.“

(2) položka 3.4.5 a řádek nad ní se nahrazují tímto:

„3.4.5	Svalovina těchto ryb:		Maximální limit se vztahuje na hmotnost v syrovém stavu. Je-li určena ke konzumaci celá ryba, vztahuje se maximální limit na celou rybu. V případě sušených, naředěných, zpracovaných a/nebo složených potravin se použije čl. 3 odst. 1 a 2.
3.4.5.1	Druhy neuvedené v bodě 3.4.5.2	0,10	
3.4.5.2	Ďas a nebehled (*Lophius* species; *Kathetostoma giganteum*), platýs (*Pleuronectiformes* species), treska skvrnitá (*Melanogrammus aeglefinus*), sleď (*Clupea* species), rejnok (*Rajidae* species) a žralok (všechny druhy)	0,50	
3.4.6	Korýši		Maximální limit se vztahuje na hmotnost v syrovém stavu. Maximální limit se vztahuje na svalovinu z koncových částí a břicha, což znamená vyloučení hlavohrudi korýšů. V případě krabů a krabům podobných korýšů (*Brachyura* a *Anomura*) se maximální limit vztahuje na svalovinu z koncových částí. V případě sušených, naředěných, zpracovaných a/nebo složených potravin se použije čl. 3 odst. 1 a 2.
3.4.6.1	Krabi a krabům podobní korýši (*Brachyura* a *Anomura*), krevety a garnáti (všechny druhy)	0,10	
3.4.6.2	Korýši, jiní než druhy uvedené v bodech 3.4.6.1 a 3.4.6.3	0,20	
3.4.6.3	Humr severský (*Nephrops norvegicus*) a mořští raci (*Jasus* species)	1,5	

3.4.7	Mlži		Maximální limit se vztahuje na hmotnost v syrovém stavu. V případě hřebenatky kuchyňské (*Pecten maximus*) se maximální limit vztahuje pouze na přitahovač a gonádu. V případě sušených, naředěných, zpracovaných a/nebo složených potravin se použije čl. 3 odst. 1 a 2.
3.4.7.1	Hřebenatkovití	0,10	
3.4.7.2	Mlži, jiní než uvedení v bodě 3.4.7.1	0,50	
3.4.8	Hlavonožci	0,050	Maximální limit se vztahuje na hmotnost v syrovém stavu. Maximální limit se vztahuje na živočicha bez vnitřností. V případě sušených, naředěných, zpracovaných a/nebo složených potravin se použije čl. 3 odst. 1 a 2.
		Celkový arsen	Maximální limit celkového arsenu se vztahuje na produkty uvedené v bodě 3.4.9.
3.4.9	Sůl	0,50“	

ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1891/oj